

KANSALLISEN MAL-VERKOSTON TAVOITTEET 2026

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä hallinnoi kansallista maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-verkostoa, jonka tavoitteena on tukea jäsenyhteisöjen monipuolista ja kestävää MAL-suunnittelua.

Vuonna 2026 verkostoon kuuluu Tampereen kaupunkiseudun lisäksi 17 muuta jäsenkaupunkia tai -seutua, Suomen Kuntaliitto, neljä ministeriötä (YM, TEM, VM, LVM), Väylävirasto sekä tiedekumppaneita. Verkoston toimintaa ohjaa valtakunnallinen ohjausryhmä, joka kokoontuu 4–6 kertaa vuodessa. Koordinaation käytännön toiminnasta vastaavat kehittämisspäällikkö ja suunnittelupäällikkö. Toiminta koostuu yhteisistä kehittämisshankkeista, työpajoista, seminaareista ja webinaareista sekä monikanavaisesta viestinnästä. Vuoden hankkeiden tuloksia esitellään valtakunnallisessa vuosiseminaarissa marras–joulukuussa 2026.

Vuoden 2026 hanke- ja tilaisuussisällöt painottuvat kolmeen pääteemaan:

I Seudullisten suunnitelmien ympäristövaikutusten arvioinnin kehittäminen

Hanke kehittää seudullisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointia. Selvitys kartoittaa seutujen nykyisiä ylikunnallisia osallistamis- ja ympäristöarviointikäytäntöjä sekä kehittää menetelmiä, joilla seudullista vaikutusten arviointia voidaan toteuttaa paikallisvoimin laadukkaasti mutta resurssitehokkaasti. Hankkeen tuloksena syntyy konkreettisia tukiaineistoja, jotka soveltuvat erikokoisten seutujen tarpeisiin ja tukevat käytännön suunnittelutyötä.

BOOST-yhteistyöhankkeessa selvitetään, miten nykyiset ja muuttuvat alueelliset suunnittelukäytännöt mahdollistavat kuntarajat ylittävän ekologisen kompensaation toteutuksen sekä millaisia käytäntöjä ja yhteistyömalleja seudullisessa ja maakunnallisessa maankäytön suunnittelussa tarvitaan. Hanke tuottaa alueidenkäyttölain uudistuksen tueksi tietoa alueellisista suunnitteluprosesseista ja -käytännöistä, joilla vaikutetaan luonnon monimuotoisuuteen sitä lisäävästi.

II Matkaketjujen solmupisteet

Raideliikenteen solmupisteet ovat kehittelyn alla sekä valtiolla että MAL-kaupunkiseuduilla. Väylävirasto tuottaa solmupysäkkiselvityksen sekä asemakorttien päivitystyön, jota MAL-verkosto tukee tiedollisesti. Henkilöliikennepaikkaselvityksen esiin nostamia maankäyttöhaasteita ratkaistaan yhdessä jäsenseutujen kanssa. Lisäksi tarkastellaan joukkoliikenteen matkaketjuyhteyksiä sekä liityntäpysäköinnin ohjeistuksen ja palvelutasotavoitteiden ajantasaisuutta. Omana työnä kehitetään edelleen MAL-verkoston ylläpitämää asemanseudut.fi-portaalia.

III Kestävän kaupunkiliikkumisen suunnittelun (SUMP) eri kokoisilla kaupunkiseuduilla

Kestävän liikkumisen edistämisessä keskiössä on systeeminen lähestymistapa. Toimenpiteissä painottuu aktiivinen liikkuminen eli liikkuminen omin jaloin ja terveyttä edistäviä liikkumistapoja hyödyntäen. Tämä vaikuttaa kansanterveyteen, ilmanlaatuun, kaupunkien viihtyisyyteen ja liikenneturvallisuuteen. Huomio kiinnitetään kustannustehokkaisiin ja päästövähennyksissä vaikuttaviin pienhankkeisiin, liikennevälineisiin ja kaupunkisuunnitteluun. Suunnittelun ihanteena on toiminnallinen kaupunkiseutu. Kaupunkiseudullinen suunnittelu on luonteva taso kunnallisen ja

maakunnallisen suunnittelun välillä. Toimenpiteinä ovat yhteiskehittämisen kautta tapahtuva tiedonvaihto, koulutus ja sparraus sekä toimiala- ja organisaatiorajojen ylittäminen.